

Motyka z poroża renifera z Murowanej Gośliny

W 1899 do zbiorów Muzeum im. Cesarza Fryderyka (KFM) w Poznaniu trafiły przedmioty wykonane z poroża, pochodzące z torfu, z proboszczowskiej roli dzierżawionej przez Otto Siegerta w Murowanej Goślinie. Z korespondencji zachowanej w Archiwum Naukowym Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, które przejęło zbiory KFM, wynika, że już na początku XX wieku ustalono, że jeden z przedmiotów jest wyjątkowy i należy go poddać szczegółowym badaniom. Tym miał się zająć doktor Saranow z Muzeum Narodowego w Kopenhadze. Zachował się list Saranowa z 1908 roku, w którym opisuje wyniki przeprowadzonych analiz wskazując, że jest to motyka wykonana z poroża renifera. Zabytek ten był przez całe lata pieczołowicie przechowywany w zbiorach MAP, a od wielu lat jest stałym eksponatem wystawy „Pradzieje Wielkopolski”.

Dzięki datowaniu radiowęglowemu wiemy, że wykonano go ok. 11300 lat temu. Na jego powierzchni widoczne są ślady obróbki pozostawione przez ówczesnego człowieka. Koniec odnogi poroża został ukośnie ścięty i zagładzony. Obecne na nim rysy powstały w wyniku jego używania, najprawdopodobniej jako narzędzia kopieniackiego. Narzędzie to, określane jako „motyka typu Lyngby”, jest powszechnie uznawane za wytwór paleolitycznych społeczności łowiecko-zbierackich. Znajdiska tego typu znane są z terenu Niemiec i Danii, natomiast motyka z Murowanej Gośliny to jedyny egzemplarz z terenu Polski. Ten wyjątkowy zabytek potwierdza również obecność populacji reniferów na terenie Wielkopolski.

Zdjęcia: P. Krakowski, M. Winiarska-Kabacińska

Opracowanie: M. Winiarska-Kabacińska

Bibliografia:

T. Goslar, J. Kabaciński, D. Makowiecki, D. Prinke, M. Winiarska-Kabacińska. 2006. Datowanie radiowęglowe zabytków z Kolekcji Epoki Kamienia Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. *Fontes Archaeologici Posnanienses*, 42:5-25